

Ad corinthios II.

eniz supra. Multiplicabit semē vestrū ⁊ augetur incrementa frugū iusticie v're. ⁊ hoc pmo resumit dices. Et vt in oībus locupletati. i. tā in corporalib⁹ q̄ in spūalibus bonis. i. corin. i. Diuites facti estis ⁊c. S; ne aliquis crederet q̄ finis ponēdus sit in abundantia diuitiaz tēporaliū. aut q̄ diuitias spirituales aliq̄s ociose absq̄ vsu possidere deberet. refert B̄ p̄mū ad aliud secūdū dices. Abundetis i oēm idest perfectā simplicitatem. idest largitatem simplici aīo factam: vt largitio procedat ex diuitijs tēporalibus: simplicitas autē ex spiritualibus. Prouerb. io. Simplicitas iustoz ⁊c. Sed ⁊ B̄ ipsum ad aliū finē referēdū ē. s. ad deū Et ideo tertio subdit. q̄. s. largitio simplex. operat̄ p nos. i. mediantibus nobis. gratiarū actionē deo. i. Thef. 5. In oībus gratias agite ⁊c.

Deinde cū dicit. (Quī ministeriū ⁊c.) manifestat rōnē supra positā. s. quō eoz largitio operet̄ gratiaz actionē deo Et pmo hoc ostendit. Scdo ponit gr̄az actionis mām ibi. (Glorificātes deū ⁊c.) Tertio ipse prumpit i gr̄az actionem ibi. (Gratias deo ⁊c.) Dicit ergo. Dico q̄ largitio vestra operat̄ gratiaz actiones deo. qz ministeriū huius officij vestri: quo subuenitis sanctis: multa bona hz: qz nō solū supplet ea q̄ d̄sunt sanctis. q̄tū ad tēporalia. supra. s. Ufa abundantia illoz inopiā suppleat ⁊c. Nō solū ergo hoc bonum segtur inde. sed etiā q̄ ipsi orant̄ p vobis ⁊ agunt gratias deo pbātes ⁊ approbātes ministracionez vram. Et B̄ est qd̄ dicit: sed etiā abundat. i. excrefcit in actiōe gratiarū que fit p multos nō solū perfectos: sed p alios fideles pauperes: q̄ inde agūt gratias deo in dño: q̄ eos ad hoc mouet vidētes ⁊ pbātes ministeriū vestrum. supra. pmo. Ut ex multaz personis faciez ⁊c. Diuis qdē gr̄arū actiōis materia est pp tria. Pmo ppter eoz fidē quā acceperunt: ⁊ iō dicit. Dico q̄ abūdāt in gratiaz actione. Glorificātes. s. fideles deū in obediētia cōfessionis vestre. i. de confessione fidei vestre: quā cōfitemini ⁊ creditis in xpm. Mat. 5. Sic luceat lux vestra ⁊c. Prouer. 21. Vir obediens loquet̄ virtozias. Scdo ppter eoz largitionē. Et ideo dicit. Glorificātes. ⁊ in simplicitate cōcacionis vestre. i. p largitione vestra in illos. s. sanctos pauperes: ⁊ in oēs. s. fideles q̄ indigent simplici ⁊ puro aīo facta. Sal. 6. Communicet is q̄ catheticat̄ verbo ei q̄ se catheticat ⁊c. Et itez. Operemur bonū ad oēs ⁊c. Tertio ppter hoc q̄ ipsi viri sancti habēt a deo vt p eis agāt gratias deo. Et iō dicit. Glorificātes ēt deū p ipsoz obsecratione p vobis. i. glorificāt deū de hoc q̄ ipsi viri sancti obsecrāt p vobis. ipsoz dico desiderantium vos videre in eterna beatitudine. ⁊ hoc ppter eminentē gr̄az dei in vobis. Ex his ergo apls prumpit in gr̄az actionē deo dicens. Gratias ⁊c. i. qz tot bona inde pueniūt de ministerio v̄ro: ego ago gr̄as deo ⁊c. s. caritatis q̄ maxie v̄ri vigere in vobis q̄ subuenitis ēt illis q̄ sic agunt gratias deo ⁊ orāt̄ p vobis. Et hoc donum est inenarrabile: qz nō potest dici quantum vtile sit qz oculus nō vidit nec auris audiuit ⁊c.



Ipsē autē ego paulus obsecro vos per māsuētudinē ⁊ modestiā chriſti qui in facie quidez humilis sum inter vos: absens autē confido in vobis. Rogo autē vos ne presens andeā per eā confidentiā qua existimoz audere in quosdā. q̄ arbitrātur nos tanquā fm carnez ambulemus. In carne enim ambulantes: non tamen secundum carnem militamus. Illaz arma militie nostre non carnalia sunt: sed poten-

tia deo ad destructionem munitionuz: consilia destruētes ⁊ omnem altitudinem extollētes se aduersus scientiam dei. ⁊ in captiuitatem redigentes omnem intellectum in obsequiū chriſti: ⁊ in promptu habentes vlcisci omnē inobediētiā cū ipleta fuerit vestra obediētia.

Postq̄ tractauit de bonis ministris xpi ⁊ fidei: cōsequēter apls iuebitur cōtra falsos ministros ⁊ pseudo pphetas Et pmo iuebit cōtra eos. Scdo vō tra illos q̄ decepti ab eis adhibebāt eis. in. 13. cap. ibi. (Ecce. 3. ⁊c.) Circa primū duo facit. Pmo excusat se de eis q̄ iponūt sibi p rōnez Scdo vero per facti euidētiā ibi. (Que autē fm faciem sunt ⁊c.) Circa primū duo facit. Pmo recusat se excusare p experimētū: cū tñ posset. Scdo vō excusat p rōnez ibi. (Qui arbitrant̄ ⁊c.) Circa p̄mū tria facit. Pmo premitit obsecrationē. Scdo interponit illud qd̄ iponit sibi a pseu do ibi. (Qui in facie qdē ⁊c.) Tertio recusat experimētū ibi. (Rogo autē ne.) Dicit ergo. Ipse ego aut paulus q̄ vos ⁊ alios ad elemosinas exhortoz: ego inq̄ ipse obsecro vos p māsuētudinē ⁊ modestiā xpi. De māsuētudine xpi habet Mat. ii. Discite a me qz mitis suz ⁊c. De modestia. Sap. ii. Dia in numero pōdere ⁊ mēsurā disposuisti ⁊c. Modestia enī nihil aliud ē q̄ modū seruare in agēdis. Facit autē specialiter hic mentionē de māsuētudine ⁊ modestia xpi. qz pseudo ⁊ corinthi. specialiter imponebāt paulo q̄ cū ēt presens apud eos ruerfaret̄ humiliter. ⁊ cū ēt absens scriberet eis valde dure. Et ideo posuit illa duo q̄ xps habuit vt sciant q̄ apls hec ēt ostēdit ⁊ seruauit exēplo xpi. Et iō psequēter iterponit viciū sibi impositū dices. Ego ipse paulus. i. vere humilis. qz paulus humilis ⁊ getus interpretat̄ i. corin. 15. Ego sum minim⁹ ⁊c. Unde ego ipse. i. vere paulus. ps. Tu qdē ipse es Ecclci. 19. Est q̄ nequiter humiliat se ⁊c. Et iacobi. 3. Ubi celsus ⁊ stentio ibi icōstātia ⁊c. Ego inq̄ obsecro q̄ in facie. i. exterius vt dicitis humilis suz inter vos. i. humiliter cōuersatus: cū suz vobis p̄sens. absens aut. i. cū sum absens a vobis: qm̄. s. nō timeo ledi ab aliquo vestrū: cōfido in vobis. i. cōfidēter ago aspere vobis p epistolā scibens. Prouer. 28. Justus quasi leo cōfidens ⁊c.

Cōsequēter cū dicit. (Rogo autē ⁊c.) recusat sumere experimētū. isti enī credebāt q̄ apls ex timore duct⁹ cōuersaret̄ humiliter eos: ⁊ iō dicit. Vos ita creditis: s; ego rogo vos: q̄ ⁊ ipse obsecro vt velitis experiri vtrū ego si necesse sit faciā in presentia quō facio in absentia. Et iō dicit. Ne presens. i. cū fuero apud vos audeā facere in vobis si necesse sit: per eā cōfidentiā. i. ita cōfidēter sicut existimoz a vobis audere. i. audacter ⁊ cōfidēter agere in quosdā icorrectos dure reprehēdendo: per lras etiā corrigendo. Job. 31. Exaltat audacter ⁊c.

Deinde excusat se per rōnē dices (Qui arbitrantur ⁊c.) Quasi dicat. Et licz nolim experimēto me excusare: propter vos: tñ rō in p̄mptu est ad excusandū me sufficiēter. Circa hoc ergo tria facit. Pmo ponit cām quare iponūt ei qd̄ deū est. Scdo destruit cām illā. Tertio confirmat p rōnē. Cām autē quare hoc sibi iponit. s. q̄ presens sit humilis: absens aut seuer⁹ ⁊ austerus ē: qz isti arbitrabant̄ aplm fm carnē ambulare. Et quia vnusq̄q̄ fm regulaz operis operat̄: finis aut hz rōnē regule: qz qlibz dirigit opus suuz ad finē quē itendit. Qui ergo ponūt finē suū in bonis carnalib⁹ dicūtur ambulare fm carnē. Et inde est q̄ ita regulant opa sua. vt cōsequant̄ ea que sunt carnis: que quidez qz possunt subtrahi ab hoibus. ideo hoies que carnalia intēdunt blāde se habent ad hoies ⁊ humilr. Et iō qz credebant aplm ambulare fm carnē: ideo credebāt q̄ ppter B̄

humiliter uerfatus fit inter eos. Sed hec rō nulla ē r̄ va
na. r̄ ideo destruit eā dicens. (In carne enī r̄c.) Quasi dicat:
q̄ nos sumus in carne nō possum⁹ negare q̄ r̄o. s. d̄r. De
bitores sumus carni r̄c. sed q̄ nos regulemur fm̄ carnem
ponēdo in bonis carnalibus finē siue itentionē nostraz B
est falsum. q̄ nō fm̄ carnē militamus. i. vitā nostraz que ē
quedā militia vt dicit Job. 7. Nō regulamus fm̄ carnez.
Et q̄ nō militem⁹ fm̄ carnē pbat cū dicit. (Nā arma n̄ra r̄c.)
Et p̄mo ex militarib⁹ armis sicut vnusq̄sq; pugnatōz habz
arma accōmoda militie r̄ pugne sue. Sed cōstat q̄ arma
eoz q̄ pugnat fm̄ carnē seu militāt sunt diuitie. volupta
tes. honores r̄ potētie mūdane r̄ tēporales. cuz ergo arma
n̄ra nō sint h̄s. q̄ arma militie nostre nō sunt carnalia. sed
potētia deo. i. fm̄ deū vel ad honore dei. Ergo nos nō mi
litam⁹ fm̄ carnē. (Sedō vō cū dicit Ad destructiōez r̄c.)
Ponit virtutē armoz spūalium. quoz qdē vtus p̄z ex tri
plici effectu eoz. P̄m⁹ effectus ē q̄ p̄ ipsa arma cōfundū
tur rebelles. Et q̄sum ad hoc dicit. (Ad destructiōez mu
nitionuz.) Quasi dicat. Bene sunt potētia deo vt destruat
rebelles. i. r̄a. Tit. i. Ut sit potens exhortari r̄c. Jere. i. Ut
euellas r̄ destruas r̄c. Muniūt autē se aliqui cōtra deū du
pliciter. Aliqui astutis cōsilijs sicut sunt tyrāni qui machi
nantur prauis consilijs suis destruere que dei sunt vt ipsi
tyrannizent. Et quātū ad hoc dicit. Cōsilia destruetes. i. ty
rannoz. Job. 5. Qui apprehēdit sapiētes r̄c. Aliq̄ vō p̄ sup
biam vel altitudinē ingenij p̄p̄z. Et q̄tū ad hoc dicit. Et
oēm altitudinē. scz sue supbie. Ro. ii. Nō alta sapiētes r̄c.
i. superba. Siue pfunditatē itellectus tam legisperitoruz
q̄ philosophoz. Ro. 8. Neq; altitudo neq; pfūdū. Et aie.
5. Ue q̄ sapiētes estis in oculis vestris. Altitudinē dico ex
tollētie aduersus sciētiā dei. i. fidē q̄ ē scia dei: q̄ q̄ de deo
dicunt impugnat. i. partū v̄ginis: r̄ alia dei mirabilia. Et a.
ii. Repleta est terra sciētia dei. Apoc. 2. Quā dicit altitu
dinem sathane. Apoc. 2. Qui nō cognouerūt altitudinē sa
thane. Ro. ii. Noli altū sapere sed time. (Secūdos esse
ctus ē uersio ifideliū ad fidē. Et q̄tū ad B dicit. (Et in ca
ptiuitatē redigentes r̄c.) qdē qdē fit q̄ n̄d qdē hō scit totum
supponit ministerio xpi r̄ fidei. ps. Ad alligādos reges eo
rū in cōpedib⁹ r̄c. Ecclici. 6. Inyce pedē tuū in p̄pedes illi⁹
i. in documēta fidei r̄c. (Terti⁹ effectus ē correctio pec
cantium. Et q̄tū ad hoc dicit. (Et in p̄mptu habētes. i.
p̄mptū r̄ liberū aīum habētes ad puniēdū oēm iobediē
tiam. ps. Gladu ancipites in manib⁹ r̄c. Et hoc erit cū ipte
ctus ē uersio ifideliū ad fidē. i. cū vos perfecte obediētes eri
tis. q̄ si vos velitis obedire nō erit nobis locus puniēdi
iobediētiā alioz r̄ vestrā. Uel tunc vlciscemur vos de i
obediētiā quādo impleta fuerit obediētia vestrā. i. quan
do destruet iobediētia v̄ra. cōtraria enīz p̄trarys curant.

Lectio.

II.



Ue autem fm̄ faciem sunt videre. Si
quis confidit christi esse hoc cogitet ite
rum apud se: quia sicut r̄ ipse xpi est:
ita r̄ nos. Nā r̄ si amplius aliquid glo
riatus fuero de potestate nostra quā dedit no
bis dominus in edificationem r̄ nō in destru
ctionem vestrā nō erubescam. Et autem nō
existimer tāq̄ terrere vos per epistolas. Quo
niam quidem epistole iniquunt graues sunt r̄
fortes presentia autem corporis infirma r̄ ser
mo contēptibilis: hoc cogitet qui eiusmodi est.
quia quales sumus verbo per epistolas absen
tes tales r̄ presentes in sacro. Non enim aude

mus inserere aut comparare nos quibusdam
qui se ipsos commendant. sed ipsi in nobis nos
metipsos metientes: r̄ comparantes nosmet
ipsos nobis.

(Supra excusauit se apls p̄ rōez: hic excusat se p̄ facti eui
dentiā. Et circa hoc duo facit. P̄mo enī cōmittit audito
ribus iudiciū sue excusationis. Sedō p̄segt̄ suaz cām ibi.
(Siquis cōfidit r̄c.) Dicit ḡ p̄mo. Licet appareat p̄ rōnē
falsum eē qd̄ imponūt mibi pseudo. tñ si aliq̄ sint iter vos
q̄ rōne nō vincant r̄ noluerint rōni acq̄escere saltē videte
i. cōsiderate ea q̄ sunt fm̄ faciē. i. in manifesto apparēt de
me euidenter. Cōmittit autē eis iudiciū cāe sue ad ostēden
daz securitatē cordis sui. Job. 6. Respōdete obsecro absq;
cōtradictiōe. (Sed cōtra. Jo. 7. Nolite fm̄ faciē iudica
re. Nō ḡ bñ d̄r hic. Que fm̄ faciē sunt videte. Respondeo
dicēdū est q̄ ibi accipit fm̄ faciē p̄ his q̄ exterius apparēt
in hoīe. i. p̄ sola veritatis apparētia: bicvero p̄ ipā veritate
euāgelica r̄ apta vitate fm̄ q̄ nō debet hō iudicare. q̄ ali
q̄ cōtrariū latet in corde. Uñ d̄r. Mat. 7. Veniūt ad vos
in vestimētis ouīū it̄insecus r̄c. Hic vō accipit. fm̄ faciez
p̄ facti euidentia fm̄ quā pōt fieri iudiciū. Hō. aliter expo
nit. i. fm̄ faciez. i. pseudo. Videte. i. attendite. Quasi dicat.
Cōsiderate facta eoz q̄ ipossibile ē q̄n iter multa bona q̄
p̄tendunt nō faciāt aliq̄ ex qb⁹ poteritis cognoscere itētio
nē ipsoz prauā Mat. 7. Ex fructib⁹ eoz r̄c.

(Cōsequēter cū dicit. (Siquis autē pfidit r̄c.) p̄segt̄ cām
suā. Cōtingit autē q̄ aliquis mouet p̄tra aliquez deceptus
auctoritate alicui⁹ q̄ se magnū facit. Et sic corinthi p̄moti
erāt cōtra aplū decepti a pseudo. qui se dicebāt maioris
auctoritatis q̄ paulus q̄ venerāt a iudea r̄ q̄ erāt p̄mo cō
uersi. Et iō apls duo facit. P̄mo euacuat auctoritatē illoz
pseudoz. z. p̄segt̄ cām suā ibi. (Ut autē nō existimer r̄c.)
Circā p̄mū duo facit. P̄mo ostēdit q̄ pseudo nō sint sibi
p̄ferēdi. Sedō q̄ ipse ē preferēdus eis ibi. (Nā r̄ si ampli
us r̄c.) Dicit ḡ. Doc in quā fm̄ faciē videte. Or si qs de pseu
do cōfidit se xpi esse pp̄ aliq̄ magnū qd̄ fecerit: vel p̄pter
aliq̄ donū spūale qd̄ a xpo receperit: hoc cogitet apud se
i. p̄sideret diligētē i corde suo q̄ sicut ipse xpi est ita nos.
Quasi dicat. Quicqd̄ inuenit in eis totū inuenit in nobis vñ
debeamus dici r̄ esse xpi. i. corinth. 7. Puto q̄ r̄ ego spūm
xpi habēā. Ro. 8. Sigs spūm xpi nō habz hic nō ē ei⁹. Nō
solū autē nos sumus xpi sicut r̄ ipst̄: s̄ multo plus possum⁹
gloriarī q̄ sumus xpi q̄ ipst̄. Et hoc est qd̄ dicit. Nā si an
plius q̄ ipst̄ gloriat⁹ fuero de potestate n̄ra quā. i. potesta
tem dedit mibi dñs. Act. 9. Uas electiōis ē mibi iste. Gal.
. 2. Qui operatus ē petro r̄c. Dedit inq̄ mibi potestatē hāc
spālem ad m̄uertēdū gentes in edificationē. i. ecclesie r̄ nō
in destructionē: sicut faciūt pseudo abutētes potestate eis
data in cōtrariū ad qd̄ data ē. Nam licet potestas detur
in edificationē ecclesie in fide r̄ caritate. isti tñ querūt glo
riam suā r̄ nō xpi: r̄ iō destruit. Et hoc faciebāt p̄dicando
obseruari legalia r̄ faciēdo questuz. Si ḡ amplius glorioz
de hac potestate quā habeo r̄ in qua gloriā xpi quero r̄ nō
meā nō erubescas. i. de h̄s cōmēdatiōe mea: q̄ nō facio ad
ostēdēdū me: s̄ cā necessitatis. i. vt ostēdēs auctoritatez
meā eē magnā r̄ pseudo nullā n̄ decipiāmini ab eis decete
ro. (Ubi nō q̄ fm̄ Bre. duab⁹ de causis pōt se aliqs p̄mē
dare absq; peccato. i. quādo aliquis puocat opprobrijs: r̄
cōculcat. r̄ hoc vt nō desperet videns se cōculcari r̄ vt cō
fuit aduersarios. Sic Job cōmēdauit se multū sicut p̄z.
z. 7. cap. vndē dicit. Neq; enim reprehēdit me cor meum
in oī vita mea r̄c. Itē q̄n aliquis p̄dicans veritatē: r̄ alijs
aduersarius vitatis cōtradicit sibi r̄ ipedit manifestatio
nem veritatis tūc h̄s p̄dicatoz debet se cōmēdare r̄ ostēn

Ad corinthios II.

dere auctoritate sua vt cofutet illū et vt trahat auditores ad veritate. Et hoc facit apls in multis locis et hic etiā.

Consequēter cū dicit. (Ut autē nō existimet etc.) psequit eam suā ex facti euidētia. Et circa hoc tria facit. Prio ostēdit falsum esse qd sibi iponit. Scdo rōnē dicti assignat ibi. (Nō. n. audem etc.) Tertio exponit rōnē ipsaz ibi. (Nos autē nō etc.) Circa primū sciēdū est qd sicut dictū est: ipone batur aplō qd in pntia esset humilis ppter timores: vel ppter grām et fauores captandū: et in absentia dure scriberet eis. Et id dicit apls qd nō est ita. sed si bene volunt p̄siderare que apparēt: ita iueniēt eū factō qualē habuerūt scripto: et hoc possunt experiri si volūt. Et hoc ē qd dicit. Ut autē nō existimer a pseudo seu a vobis tanq̄ terrerē vos vel timorem vobis icuterē per eplaz nostras: quas vobis mittim: quē qdē timorē nō icutiebā vobis in pntia. Et hoc id ē qm ipsi. s. pseudo inquit. eplē. s. pauli graues sunt. i. dure et grauius puniētes et fortes. i. absq; timore: s; pntia nō talis: imo ifirma. i. debilis: et humilis: qd respōdet ei qd dicit fortes. et sermo. i. predicatio sua. et collocutio: et exhortatio conreptibilis qd respōdet ei qd dicit graues. S; qd ē h; i. q. talia dicit de nobis cogitet. i. sciat certe qd quales sumus etc. i. tales erimus p̄sentes cū venim⁹ ad vos: quales sum⁹ p eplaz absentes si necesse fuerit. Lausam autē quare apls se habuit humiliter ad eos manifestat apls. i. ad corinth. 2. Et ego fratres cū timore multo et tremore etc. qd faciebat qz non erāt firmi in fide. Et voluit eos p dulcedinē sue conuersationis firmare. Quare autē locutus fuerit sibi plana et predicauerit eis nō subtilia ifinuat. i. cor. 3. dicēs. Tanq̄ paruulis i xpo lac potū dedi vobis etc. Nōdū. n. erāt capaces altioris doctrine.

Consequēter cū dicit. (Nō enī audem etc.) Ostēdit rōnē dicti sui dicens. Dico qd nō sumus siles pseudo. nec etiā est vep qd iponit nobis: qz ego nō dico alia q̄ facere est necē Et id dicit. Nō. n. audem⁹ nos iferere. i. dicere nos eēvniū ex eis aut p̄parare. i. similes facere qbusdā. s. pseudo q seipos vobis tñ cōmēdant. et tñ ab alijs et a factis suis nō cōmēdantur. contra illud p̄ouer. 27. Laudet te alienus: et non os tuū etc. (Sed ipsi in nobis etc.) i. fm ea que sunt i nobis cōmēsuramus facta nra et dicta. Quasi dicat. Illa dicim⁹ de nobis que sunt p̄portionata nobis. id est cōmēsurata factis nostris. Gal. vlti. Unusq; opus suum p̄bet etc. (Sed 3. 4. dicitur. Cōmēdantes nosmetipsos ad oēm p̄sciētiaz etc. Ergo nō bene dixit. Respondeo. dicēdum est qd aliud est cōmēdare seipsum ad p̄sciētiam: et aliud ad aures. Nā ad cōsciētias hominū cōmēdamus nos ipsos cum bene agimus. et hoc est bonum. Ad aures autem cōmēdamus nosmetipsos verbis tantū: et hoc est malum. P̄mo nō cōmēdant se iusti et apls. Scdo modo pseudo et hypocrite.

Lectio.

III.

Des autem nō in inmensum gloriabimur: sed fm mensurā regule qua mēsus est nobis deus mensurā pertingēdi vsq; ad vos. Non enim quasi non pertingentes ad vos supertrēdimus nos. Vsq; ad vos enī peruenimus in euangelio xpi nō in inensum gloriātes in alienis laboribus. Spē autem habentes crescētis fidei vestre in vobis magnificari fm regulam nostraz in abundantia etiam in illa que vltra vos sunt euangelizare nō aliena regula in his que preparata sunt gloriari. Qui autē gloriatur in domino gloriatur. Nō enim qui seipsum cōmēdat: ille p̄batus est: s; quem deus cōmēdat.

quem deus cōmēdat.

Consequēter ostēdit rōnem eoz que dixerat: hic consequēter ipsam rōnem manifestat. Dixerat enī qd cōmēsurabat se sibi: et nō excedebat mensurā suam. P̄dest autē alius quis in gloriādo et cōmēdādo se excedere dupliciter. P̄mo q̄tū ad id de quo gloriā. puta si qs gloriā de eo qd nō h; scdo q̄tū ad id in quo gloriā. puta si qs hñs aliqd ex alio: gloriā in ipso tanq̄ a se haberet. Et id apls ostēdit qd neutro istoz modoz excedit mēsurā gloriādo v; laudādo se. Et prio q̄tū ad p̄mū. Scdo q̄tū ad 2^m ibi. (Qui autē gloriatur etc.) Circa p̄mū duo facit. Prio p̄bat qd nō excedit mēsurā suā q̄tū ad gloriā de preteritis. Scdo q̄tū ad gloriā de futuris ibi. (Spē autē hñtes etc.) Circa p̄mū tria facit. Prio p̄ponit itētū. Scdo p̄positū p̄bat ibi. (Nō. n. q; si nō etc.) Tertio cludit ibi. (Nec i inensuz gloriātes etc.) Dicit q̄ prio. Dico qd metimur et p̄pam⁹ nosmetipsos nobis faciētes. s. qd officii nrm exigit. H autē nos agētes non in inensuz gloriāmur. i. nō excedim⁹ mēsurā nram exercendo p̄tatem nraz et cōmēdādo nos. Leuiti. 19. Nolite facere ini quū etc. S; gloriāmur s; mēsurā qua mēsus est nobis deus. Hō. hoc exponit de mēsurā p̄latiōis apostoli: et dicit fm mēsurā. i. fm mēsuratū mibi a deo populū: cui ego s; p̄latus et regula ad dirigēdū. S; h idē pōt vniuersalius accipi: vt mēsurā regule dicat q̄titas grē. Et tunc est sensus. S; gloriāmur fm mensurā q̄ mēsus ē nobis deus. i. fm q̄tatem gratie quam dedit nobis deus. Ephe. 4. Unicusq; data ē grā etc. Que qdem gratia ē nobis regula: ne extollamur et deuicemus a deo. Quam mēsus ē nobis deus: qz qz quid boni facimus: in euāgelizādo et in cōuersatione v̄ra et alioz torū ē ex deo mibi in vobis et alijs p̄cessum. i. cor. 3. Ego plātani appolo rigauit etc. Mēsurā dico pertingēdi vsq; ad vos. qz vos estis sub mēsurā gratie mibi date per quā p̄uersi estis ad xpm et obeditis euangelio. Hoc ē qd p̄ponit. s. qd nō excedit mēsurā suā gloriādo et laudādo se qd sit eoz p̄latus et qd p̄ eū p̄uersi sunt. Et qd ita sit. s. qd p̄tingat vsq; ad eos. p̄bat p̄sequēter cū dicit. Nō enī quasi nō pertingentes etc. Quasi dicat. Vere gloriāmur. Non enī superextrēdimus nos in gratia vel gloriā vel in potestate nostra quasi non simus pertingentes vsq; ad vos potestate nostra et ministerio. Nam vsq; ad vos peruenimus in euāgelio christi. id est in predicatione euangely xpi. i. cor. 4. In christo iesu per euangelium ego vos genui etc. et supra. 9. Nonne opus meum vos estis etc. Gal. 2. Qui operatus est petro in apostolatū etc. Et ideo concludit dicens. Iḡtur cuz gloriōr de vobis non gloriōr in inensum. Unde dicit. Non in inensum gloriātes etc. vbi alius fundamentuz fidei posuisset.

Consequēter cum dicit. (Spem autem habētes etc.) ostēdit qd nō excedit mensuram suaz quantum ad gloriā de futuro. Sciēdum est autē qd p̄dicator pōt habere duplex argumētum glorie de predicatione sua. Unum ē vt cōuerfi ad predicationez suam proficiant in melius. Aliud vt p̄ ipsos conuersos alij p̄uertant: qz vt dicitur Exodi. 36. Cor tina cortinam trahit etc. Et apoc. vlt. Qui audit dicat veni. Nam quādo quis videt alios cōuerfi facilius p̄uertit. Et q̄tū ad ista duo apls sperat augeri gloriā suam de corinthijs p̄mo. s. de p̄fectu eoz in melius. Et ideo dicit. Dico qd nec in inensum gloriāmur de cōuersione vestra p̄ nos causata olim. Sed adhuc habētes. s. sumus spem magnificari in futuro. i. ageri gloriā nostrā crescentis fidei vestre in vobis. i. de fide vestra crescēte et p̄ficiēte in melius per bona opera. i. Petri. 2. Lac cōcupiscite vt in eo crescat in salutē etc. Et iteruz secūdo speramus magnificari in cōuersione alioz per vos. Et ideo dicit. In abundantia etc. id est in abundantia predicationis non solum in vobis: sed

etiam in illa localque vltra vos sunt: et secundum regulam nostram. Item secundum quod iniunctum est nobis a christo: non solum euangelizare vobis: sed omnibus gentibus. Mar. vlti. Eritis in mundum vniuersum etc. Nec tamen sumus habentes spem in aliena regula. id est non speramus gloriari: nec gloriari in aliqua aliena regula. Quasi dicat. Non in illis que preparata sunt ab alijs. id est quos alij dixerunt ad fidei: sed faciam fructum in illis in quibus ab alijs non est predicatum. Rom. 15. Predicauit euangelium hoc non vbi noiat est christus. Contra est quod Petrus predicauit rome antequam predicaret ibi Paulus. Rideo dicendum est quod non dicit hoc: recufans predicare vbi alius predicasset: sed dicit quod intendit predicare etiam vbi non predicasset aliquis.

Consequenter cum dicit. (Qui autem gloriatur etc.) Oñdit quod non excedit mensuram suam quantum ad id in quo gloriatur dicens. Quia si ego gloriator in eo in quo gloriandum est non excedo. Tu autem gloriandum sit in deo: quod gloriatur in domino gloriatur. Jere. 9. In hoc gloriatur quod gloriatur etc. Potest autem tripliciter. Uno modo in domino gloriatur: vt ly. domino denotet obiectum gloriandi. q. d. Ex hoc gloriatur quod huius amado et cognoscendo. Jere. 9. In hoc gloriatur etc. Alio modo gloriatur in domino. id est secundum deum: et hoc modo gloriatur: qui gloriatur de his que dei sunt: et non de malis: sicut ille de quo dicit in ps. Quid gloriaris in malitia. Alio modo in domino gloriatur. id est vt gloria sua reputet se habere a deo: totum quod cedit ad gloriam suam referens in deum. prout corint. 4. Quid habes quod non accepisti. Si autem accepisti etc. Et sic accipit hic cum dicit (Qui gloriatur in domino gloriatur). Quasi dicat: gloriator de predictis: sed non quasi hoc a me habet: sed a deo. Et hoc est mensura vestra: quod totum bonum vestrum habet ortum a nobis. Et vere in domino debemus gloriari: non nobis imputare gloriam nostram: sed deo. Nam non est probatur: id est comprobatus a deo vel hominibus ille qui seipsum commendat. prout 27. Laudet te etc. Sed ille quem deus commendat. id est commendabilem facit bonis operibus et miraculis. Nam deus est causa totius boni operis per homines facti.

C API.

XI.

Vtinam sustineretis modicum quid insipientie mee: sed et supportate me. Emulor enim vos dei emulatione despondi enim vos vni viro virginem castam exhibere christo. **T**imoteo autem ne sicut serpens seduxit euam astutia sua: ita corumpatur sensus vestri et excidant a simplicitate que est in christo iesu.

Consequenter apostolus excusauit se de his que falso imponebant sibi a pseudo: hic dicit vt refutet eos. id est pseudo et reddat auctoritatem suam honorabilem commendat se corinthiis. Circa hoc autem duo facit. Primo rationes sue commendationis assignat. Secundo ponit suam commendationem ibi. (In quo quis auget etc.) Circa primum tria facit. Primo petit vt eius insipientia supportetur. Secundo subdit necessitatem sue commendationis: vt non insipiens videatur ibi. (Emulor enim vos etc.) Tertio innuit quod dato quod sit insipiens: supportare debent ibi. (Itaque dico ne quod etc.) Circa primum duo facit. Primo permittit suum desiderium: vt petitio sua facilius exaudiat. Secundo ponit suam petitionem ibi. (Sed et supportate me). Desiderium autem apostoli est: vt corinthi sustineant apostolum commendate se. Et id per aduerbium optandi incipit dicens. (Utinam sustineretis etc.) Circa quod sciendum est quod precepta moralia sunt de agendis: que sunt particularia et variabilia: non possunt determinari vna ratione et regula indefinite: sed oportet quod propter regulam communem aliquid facere in aliquo casu emergente. Quod autem hoc modo fit aliquid propter eandem regulam: sapientes qui causam huius considerant non turbant: nec reputant insipientem

ter factum esse. Indiscreti vero et minus sapientes non considerant eorum ex qua causa hoc ita fiat turbant et reputant stulte factum fore: sicut per quod preceptum morale est non occides. Aliquid tamen necesse est malos occidere. Et quod hoc sit sapientes commendant vel non reputant male factum. Stulti autem et heretici danant dicentes hoc esse male factum. Quia generalis lex moralis est quod homo non commendet seipsum. secundum quod dicitur prout 27. Laudet te alienus etc. potest fieri in aliquo casu propter hanc communem regulam vt homo commendet se: et laudabiliter hoc facit: et tamen indiscreti hoc reputant insipientiam. Ubi cuius imineret casus quo apostolus deberet se commendare. hortat eos ad hoc quod istud non reputet ei ad insipientiam dicens. (Utinam sustineretis). id est patienter (modicum insipientie mee) supportate me. Et dicit modicum: quod si commendaret se sine causa esset maxima insipientia. Et itaque si commendaret se ex causa oino urgente: tunc nihil esset ibi insipientie. Sed quod commendat se hoc ex causa: non tamen oino urgente cum alio modo posset supportare pseudo: et quod commendat se multum: vt ibi esse aliquid insipientie: et hoc est quod dicit. (Modicum insipientie mee). In fra. 12. Factus sum insipiens etc. Et licet sic sit insipiens: tamen supportate me. Et hoc debet facere: quod subditi debent supportare platos et eccoruerso. Gal. 6. Alter alterius onera etc. Ephe. 4. Supportantes inuicem in charitate. Necessitate autem commendationis ostendit dicens. (Emulor etc.) Et circa hoc tria facit. Primo ostendit huius commendationem provenire ex zelo: vt excludat insipientiam. Secundo dicit huius zelum non esse inordinatum: vt vitet indiscretionem ibi. (Timeo autem etc.) Tertio excludit eorum excusationem ibi. (Nam si is). Circa primum duo facit. Primo ponit zelum quem habet ad eos sanctum: quod dei. Secundo ostendit eorum huius zelum: quod incubebat sibi ex offensa ibi (Despondi vos etc.) Est ergo zelus sanctus: quod emulor vos. id est diligo vos feruenter dei emulatione. id est honore dei: non meum. Circa quod nota est quod emulatio potest esse idem quod zelus non aliud est quam quidam motus animi bonus vel malus tendentis in statum proximi: et importat feruorem amoris. Et id ostendit sic diffiniri. Zelus est amor intensus non patiens sortium in amato. Et si quidem non patiat sortium in aliquo bono: puta. vitiu vel alij cuius imperfectio: sed singulariter illud solus vult habere: tunc zelus est bonus et emulatio bona: de qua dicitur. prime cor. 12. Emulamini carissimata etc. Gal. 4. Emulamini bonum in bono etc. Tertio Re. 17. Zelo zelatus etc. ps. Zelus domus tue etc. Si vero non patiat sortium in aliquo excellentia vel in aliqua prosperitate mundi. tunc zelus est malus et emulatio mala. Hoc autem bono zelo seu emulatione aliqui quod emulat alios pro se: sicut vir zelat pro vxore sua quam sibi soli vult seruare. Aliquid vero zelat aliquis pro alio sicut eunuchus zelat vxorem domini sui vt custodiat eam sibi. Sic apostolus propter suum quem videbat paratum ad precipitium: et cum sponso christo velle prostitui diabolo emulabat: ne christus sponsus verus in eis aliquid diaboli sortium pateret. Et id dicit dei emulatione. Quasi. d. non pro me: sed pro christo qui est sponsus. Jo. 3. Qui habet sponsam sponsus est. Reg. 19. Zelo zelatus sum pro domino etc. Ubi autem apostolo incubebat huius emulatione ostendit dicens. (Despondi enim vos etc.) Quasi diceret. Merito vos emulor dei emulatione: quod ego sum paranymphus huius matrimonij: quod est inter vos et christum: quod ego despondi vos. id est feci sponsalia que sunt pro fide et charitate. Osee. 2. Sponsabo te mihi etc. Et id pertinet ad me custodire vos. Qui cumque conuertit populum ad fidem et ad iusticiam despondet eos christo. Despondi inquit non multis: quod quod multis adberet poluif. Jere. 3. Tu autem polluta es etc. Sed vni christo. id est viro perfecto virtutis plenitudine. Zach. 6. Dies nomen eius etc. Jere. 31. Nouum faciet dominus super terram etc. Et dicitur christus vir vnus: quod singularis: et quantum ad modum receptionis: et quantum ad modum